

Tyranosauři z říše hmyzu

seriál
**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Svižníci jsou, jak jejich jméno napovídá, velmi svižní brouci. A to dokonce tak svižní, že jsou pro méně pozorné skoro neviditelní. Až půjdete po prašné prohráté polní či lesní cestě, lehce je svými kroky vyplašíte. Když vám budou od nohou odletovat, budou vypadat spíš jako neškodné velké mouchy než obrnění a hrozivými kusadly ozbrojení predátoři. V tu chvíli se zastavte a pozorně se podívejte pár metrů před sebe. Jistě se vám tyto zářivě zbarvené klenoty poštěstí zpozřdí pozorovat, jak velmi rychle pobíhají po zemi, kde číhají na kořist.

Svižníci jsou brouci velice plaší a ostražití. Když se k nim přiblížíte i jen na dva tři metry, ihned vás zpozorují a bleskurychle pár metrů poletí.

Chytit je do ruky za horkého slunného dne je tak věc složitá a bez pomoci trička a klokaních přískoků skoro nemožná. Až jej ulovíte, dejte pozor, aby vás nekousl – jeho kusadla jsou vážně

velmi ostrá. Ostrá kusadla mají i jejich larvy. Larvy si kopou s jejich pomocí až metrové kolmé chodby v tvrdě prohráté hlině, ze kterých útočí na mravence a jiný drobnější hmyz. Pozorovat sviž-

níky při lovu, či jak číhají na kořist je zážitek srovnatelný s lovem tygrů či lvů v Africe. Dospělí brouci i jejich larvy jsou oprávněným postrachem pro všechnu drobotinu, která jim zkrří cestu.

Na Valašsku se můžete setkat se zákonem chráněnými druhy svižníka polního (*Cicindela campestris*) a lesního (*Cicindela sylvicola*) a běžným svižníkem zvrhlým (*Cicindela hybrida*). První z nich je krásně zářivě zelený, druhí dva jsou si navzájem podobní, žlutohnědí. Všichni svižníci patří mezi klenoty broučí říše a nejsnáze je potkáte na prosluněných okrajích lesů. Naši maximálně patnáctimilimetroví svižníci jsou však jen drobní příbuzní ohromných afrických svižníků rodu *Manticora*. Tito dorůstají až 6 centimetrů a hrozivými kusadly dokážou udolat dokonce i menší obratlovce.

RNDr. Lukáš Spitzer
Entomolog, Muzeum regionu
Valašsko, Vsetín
Obr.: *Cicindela campestris*